

Prehistorie en oudheid

Gebruik bron 1.

Je concludeert dat Ur in 1750 voor Christus een vroeg-stedelijke gemeenschap is, onder andere omdat uit de bron blijkt dat er sprake is van handel.

- 2p **2** Ondersteun je conclusie door voor twee andere kenmerken van een vroeg-stedelijke gemeenschap aan te tonen dat ze in de bron naar voren komen.

Twee gegevens over de Romeinse schrijver Suetonius (ca.70-140) die biografieën schreef over Romeinse keizers:

- 1 Suetonius was de keizerlijke bibliothecaris en archivaris.
- 2 Suetonius schreef biografieën over keizers voor een breed publiek, waarbij hij uitgebreid inging op persoonlijke details zoals het uiterlijk van de keizers, hun eetgewoonten en hun seksuele gedragingen.

Historici verschillen van mening over de betrouwbaarheid van de biografieën van Suetonius voor een onderzoek naar de Romeinse keizers.

- 3p **3** Verklaar dit verschil van mening door:
- met het eerste gegeven aan te geven waardoor sommige historici de informatie in zijn biografieën als betrouwbaar beschouwen, en
 - met het tweede gegeven te beredeneren waardoor sommige historici de biografieën van Suetonius minder betrouwbaar vinden voor een onderzoek naar de Romeinse keizers.

Prehistorie en oudheid

bron 1

Bij Ur (in huidig Irak) is een kleitablet gevonden uit omstreeks 1750 voor Christus. Op het kleitablet schrijft de koopman Nanni aan Ea-nasir:

Toen je me bezocht zei je: "Ik zal Gimil-sin koperen staven geven van hoge kwaliteit." Je ging weg maar je bent je belofte niet nagekomen. Je gaf mijn boodschapper staven van slechte kwaliteit en zei: "Neem ze als je ze wilt; als je ze niet wilt ga dan maar weg!" Voor wie zie jij mij aan dat je iemand als mij behandelt met zoveel minachting? Ik heb een boodschapper gestuurd om de zak met geld (die bij jou in bewaring was gegeven) op te halen maar je hebt me beledigd door die herhaaldelijk met lege handen terug te sturen, en dat terwijl hij door vijandelijk gebied moest reizen. Is er verder iemand onder de kooplieden die handelen met Dilmun¹⁾ die me zo heeft behandeld? Alleen jij behandelt mijn boodschapper met minachting! En dat alleen maar vanwege een gewicht aan zilver dat ik je verschuldigd ben. Jij voelt je vrij mij op deze manier aan te spreken, terwijl ik namens jou het paleis al 1080 pond koper bezorgde, en Sjoemi-aboem heeft ook 1080 pond koper gegeven, afgezien van wat we beiden al hadden laten noteren op een verzegeld tablet dat wordt bewaard in de tempel van Sjamasj.

noot 1 eiland in de Perzische Golf

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.